ВИСШ СЪДЕБЕН СЪВЕТ
Регистрационен индекс | Дата
ВСС-282 0 | -01- 2021

ДО
Г-Н СЕВДАЛИН МАВРОВ
ЗА ПРЕДСТАВЛЯВАЩ
ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ
(Съгласно Заповед за заместване на Представляващия ВСС №13750 от 22.12.2020 г.)

КОПИЕ
Г-Н ТИХОМИР ДИМИТРОВ
ГЛАВЕН СЕКРЕТАР НА
ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ

ДОКЛАД

от Христина Тодорова – директор на дирекция „Международна дейност и протокол"

ОТНОСНО: Информация в изпълнение на Решение на Пленума на Висшия съдебен съвет по Протокол №29/26.11.2020 г., т.8.2.2.

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН МАВРОВ,

На основание чл.11, ал.2, т.13 от Правилника за организация на дейността на Висшия съдебен съвет и неговата администрация, регламентиращ правомощията и функциите на представляващия Висшия съдебен съвет във връзка с международната и протоколната дейност на ВСС, предоставям на Вашето внимание следната информация:

С Решение на Пленума на Висшия съдебен съвет по Протокол №29/26.11.2020 г., т.8.2.2. се възлага на дирекция „Международна дейност и протокол" да направи проучване на опита на други правни системи относно правилата за кариерно развитие на магистратите. В изпълнение на това решение предлагам на Вашето внимание следната информация:

1. Обобщени отговори на въпросник на тема „Кариерно развитие на магистрати", изпратен от дирекция „Международна дейност и протокол" до членовете и наблюдателите на Европейската мрежа на съдебните съвети (декември 2020 г.) – Приложение 1.
2. Обобщени отговори на въпросник за кариерното развитие на магистратите (март 2014 г.) – Приложение 2.

Във връзка с гореизложеното Ви предлагам събраната информация да се предостави на вниманието на членовете на Съвета за партньорство към Висшия съдебен съвет, по чиято инициатива Пленумът на ВСС възложи на дирекция „Международна дейност и протокол“ провеждането на това проучване.

Приложение: съгласно текста.

С уважение,

Хр. Тодорова

ВЪПРОСНИК
на тема
„Кариерно развитие на магистрати“
изпратен до членовете и наблюдателите на Европейската мрежа на съдебните съвети *(декември 2020 г.)*

Въпроси:

1. Кои са отговорните органи за кариерното развитие на магистратите (съдии и прокурори) във вашата държава?
2. Бихте ли описали процедурите (например конкурси и др.) и правната рамка (закони и подзаконови нормативни актове), уреждащи съответните процедури?
3. Какви са сроковете на различните степени на процедурите, както и прилаганите критерии?

Обобщение на отговорите:

- **АВСТРИЯ**

В Австрия не съществува специална система за кариерно развитие на съдии и прокурори.

- **ГЕРМАНИЯ**

Германия е федерална република. Съдебната власт се поделя между федерацията (Bund) и шестнадесетте провинции (Länder). Но управлението на правосъдието принадлежи основно на провинциите. Всяка провинция има свои собствени процедури и правна рамка за кариерното развитие на техните съдии. Федералното министерство на правосъдието и защита на потребителите, като федерално министерство, няма информация за съответните процедури.

- **ИСПАНИЯ**

По отношение на кариерното израстване на съдиите, в Испания съдебната кариера се състои от три категории: старши съдия от Върховния съд, старши съдия и съдия (член 299.1 испанския Закон за съдебната власт).

Влизането в съдийската кариера за категорията съдия става чрез преодоляване на свободни конкурси и след теоретичен и практически курс на подбор, направен в Съдебната школа (член 301.3 LOPJ). Възможно е влизането в съдебната кариера за категорията „старши съдия на Върховния съд“ или за категорията „старши съдия“, за юристи с призната компетентност в случаите, по реда и в съотношението, установени в закона (член 301.5 LOPJ).

На всеки четири свободни места, които се появяват в категорията „старши съдия“, две ще доведат до повишаване на съдиите, които заемат първото място в класирането в рамките на тази категория, една ще бъде предоставена на съдиите чрез селективни тестове в гражданското и наказателното правораздаване и в специализацията по спорно-административни, социални и търговски дела, а друга ще бъде попълнена чрез конкурс между юристи с призната компетентност с повече от десет години професионален опит, които освен това преминат съответния курс на обучение (член 311.1 LOPJ).

Що се отнася до назначаването в категорията на „старши съдия на Върховния съд“, това е дискреционно назначение, като решението се взима от испанския Генерален съвет на съдебната власт.

Що се отнася до назначаването в категорията на старши съдия на Върховния съд, това е дискреционно назначение, взето от испанския Генерален съвет на съдебната власт.

По-подробно по отношение на избора на съдии в Испания, достъпът до съдебната кариера може да бъде направен:

• чрез конкурс (т.нар. свободен ред),
• чрез съревнование-конкурс между юристи с призната компетентност с повече от десет години професионален опит (т.нар. четвърти ред), които се присъединяват към категорията на старши съдии (в Испания „магистрати“), или
• измежду юристи с престиж с повече от петнадесет години професионален опит, които могат да бъдат назначени за старши съдии на Върховния съд

Компетентност на CGPJ е да предлага назначаването на съдиите, старшите съдии и старшите съдии от Върховния съд (член 560.1.2 LOPJ).

Що се отнася до назначаването на съдебни длъжности – общото правило е конкурсното начало, основано на критериите, определени в наредбите, регламентиращи конкурсите.

Като изключение от това правило, както длъжностите на старши съдии във Върховния съд, както и така наречените ръководни постове (cargos gubernativos), подлежат на дискреционно назначаване. Първите са назначения до пенсионна възраст; вторите са назначения за срок от пет години, освен ако не са потвърдени на поста за последователни мандати от пет години (член 338 от LOPJ).

Оставането на съдиите в техните местоназначения, поне в разумни срокове, позволява да се избегне „миграцията“ на различни съдии в един и същ процес, което, разбира се, е основна гаранция за ефективността на предоставянето на правораздавателни услуги.

За да се постигне тази гаранция, Наредбата за съдебната кариера предвижда, че съдиите и старшите съдии, които са получили длъжност в тяхната инстанция, не могат да участват в конкурс, докато не изтекат две години от датата на заповедта или Кралския указ за назначаване, срок, който в случаите на принудителни местоназначения (назначения в определен съд) е от една година. Тези срокове гарантират, че като цяло всеки съдебен процес се приключва от същия съдия, който го е инициирал, или най-много от още един друг.

Що се отнася до назначаването и повишаването на съдии в Испания, испанският Генерален съвет на съдебната власт е национален и ръководен орган, отговарящ за назначенията и повишенията на съдиите (избор, назначаване, повишаване, преместване, временно отстраняване или отстраняване на съдии в страната)

Всички въпроси, свързани с професионалната кариера на съдиите (като първоначално назначаване, преместване и повишаване на съдии) са отговорност на Генералния съвет на съдебната власт.

Генералният съвет на съдебната власт е единственият национален орган, който отговаря за първоначалното назначаване и повишаване на членовете на испанската съдебна система, включително назначаването на заемащите висши съдебни длъжности, като председател на съдилища и съдии на Върховния съд. Въпреки че официалното назначаване на испански съдии се извършва с Кралски указ, подписан от Краля (в качеството му на държавен глава) и министъра на правосъдието, нито Кралят, нито министърът могат да забранят или възразят обвързващото предложение за назначаване, направено от Съдебния съвет.

Съветът на съдебната власт прие вътрешна наредба относно критериите и процедурата за назначаване на заемащи висши съдебни длъжности (Наредба № 1/2010, приета на 25 февруари 2010 г.).

Съгласно тази вътрешна наредба, назначаването се основава на заслугите и способностите на кандидатите за назначаване и процедурата е прозрачна, тъй като Постоянната комисия на съдебния съвет провежда интервюта с кандидатите, за да наблюдава и оценява техните качества. Интервютата се излъчват за медиите и обществеността чрез видеовръзка и са достъпни и на портала за прозрачност на Съвета на съдебната власт.

Всички решения относно назначаването на висши съдебни длъжности, взети от Пленума на Съвета на съдебната власт, се приемат с мнозинство от членовете на Съвета и трябва да включват причините, обосноваващи назначаването въз основа на заслугите и способностите на кандидатите. Освен това тези решения могат да бъдат обжалвани от неуспешни кандидати по съдебен ред пред Административния отдел на Върховния съд на Испания.

За да се гарантира спазването на конституционния императив за забрана на произвола на публичните власти (член 9.3 от Конституцията) и зачитането на основното право на достъп до публични функции и длъжности при условия на равнопоставеност (член 23.2 от Конституцията) Пленарната сесия на CGPJ одобри Наредба 1/2010 от 25 февруари относно осигуряването на дискреционни назначения в правораздаващите органи, която е приложима за осигуряването на следните позиции:

- председатели на отделения и старши съдии във Върховния съд;
- председател на Националния съд и председатели на неговите отделения;
- председатели на върховни съдилища на автономните области и председатели на техните отделения;
- старши съдии от гражданското и наказателното отделения на Върховния съд, предложени от законодателните събрания на автономните общности и
- председатели на съдилища на провинции.

Наредба 1/2010 прави разлика между осигуряването на правораздавателни длъжности и осигуряването на длъжности от ръководен характер. По отношение на правораздавателните длъжности (старши съдии във Върховния съд) има разлика между тези, запазени за членовете на съдебната кариера, и тези, предназначени за адвокати и юристи с призната компетентност. По отношение на първото, член 5 от правилника постановява, че отличните постижения при стриктното изпълнение на правораздавателните функции ще бъде оценявано като предоставящо предимство, като

ще бъде обект на преценка: времето на активна служба в съдебната кариера, правораздаването на места, съответстващи на юрисдикцията на въпросното място, времето на правораздаване в колегиални съдебни органи и решения на органа от особено правно значение и значително техническо качество. Упражняването на професии или извънсъдебни юридически дейности с аналогично значение също ще се считат за допълващи постижения. Що се отнася до осигуряването на длъжности, съответстващи на адвокати и юристи с призната компетентност, преференциалните заслуги са ефективното упражняване на юридически професии от публичен или частен характер, ефективната работа като университетски преподавател по юридически дисциплини, докторат по право и други достойнства, показващи специализация в съответния правен клон, както е установено в член 6 от Наредба 1/2010.

От друга страна, за осигуряване на управленски позиции и на позиции от правораздавателен и управленски характер, в съответствие с член 7 от гореспоменатата Наредба, опитът и способностите за ръководене, координация и управление на свързаните материални и човешки ресурси. Общи заслуги за всички тези длъжности са участието в управителните органи на съдебната власт, особено в ръководните органи на съдилищата, и програмата за действие, предложена за изпълнението на желаната позиция. Разпоредбите на член 5 от Правилника се прилагат също така и за правораздавателни и управленски длъжности.

Освен в случаите на назначаване на старши съдии във Върховния съд измежду членовете на съдебната кариера, в останалите случаи на дискреционни назначения се провежда интервю с кандидатите. Цялата информация относно назначенията е достъпна на портала за прозрачност на CGPJ.

Дискреционните назначения са отговорност на Пленума на CGPJ, като се изисква обикновено мнозинство от присъстващите членове (член 630.1 LOPJ) и трябва да бъдат мотивирани. Може да се гласува конкретно за споразумението за назначаване. Срещу споразуменията за такива назначения може да бъде подадена административна жалба за оспорване пред Третия състав на Върховния съд.

Наредбата, която регламентира осигуряването на места за дискреционно назначаване в съдебните органи, предвижда като достойнство да се разглежда, както е изложено, времето на активна служба в съдебната кариера, времето на местоназначението в юрисдикционния ред на въпросното място, времето на местоназначение в колегиални органи, решенията на правораздавателния орган от особено значение и значително качество, както и упражняването на неправораздавателни юридически дейности от аналогично значение. Подобно нещо се случва по отношение на командироване с освобождаване от функции, тъй като LOPJ предвижда преференции в случаите, в които съдиите кандидатстват за същата юрисдикция, към която принадлежат, неголямо разстояние до местоназначението на кандидата, ситуацията в органа, където кандидатът работи в момента, и познаване на законите или езика на автономната област, в която се извършва командироването. Това са всички обективни елементи или поне основните, които намаляват свободата на преценка при взимане на решението и в същото време позволяват юрисдикционният контрол на този тип назначения да бъде възможно най-широк.

От друга страна, основният интерес на CGPJ е да изпълни изцяло и бързо решенията, в които е взел участие. За тази цел Съветът се споразумя с Държавната адвокатура за

процедура за ранно съобщаване на съдебни решения, в които CGPJ е взел участие, което позволява в случаите на оценка на правни средства да подготви изпълнението на това, което съдебното решение изисква по-рано дори до официалното му обнародване с връщане на административната преписка, чиито задължения във всички случаи се изпълняват възможно най-скоро и нейната доктрина се прилага в бъдеще.

➢ ИТАЛИЯ

отговорът е предоставен от Италианския съдебен съвет на административните съдии (CPGA)

Съдебният съвет на административните съдии е самоуправляващ се орган на административното правосъдие, който има за задача да отговаря за подбора, назначаването на длъжности и функции, преместванията, повишенията, разпределението на изпълнителни длъжности, дисциплинарните наказания и всяка друга разпоредба относно правния статут на магистратите.

Квалификации в административната съдебна система

Закон № 186 от 1982 г. урежда системата на административното правосъдие след конституирането с Президентски указ № 1034 от 1971 г. на регионалните административни съдилища (РАС), които са първоинстанционните административни съдилища.

Член 14 от Закон № 186 от 1982 г. постановява, че административните магистрати са разделени на:

- Председател на Държавния съвет;
- Председатели на секции на Държавния съвет; президенти на РАС;
- Държавни съветници;
- Съветници на РАС, първи референт и правен секретар (в служба в РАС).

Първите две категории включват изпълнението на управленски функции.

На съветниците на РАС могат да бъдат възложени, със съгласието им, функциите на председател на секция в рамките на РАС или отделена секция (съществуваща в осем региона), като се вземе предвид и редът, произтичащ от старшинството.

Правила за набиране в административното правораздаване

Магистрат от РАС

Закон №186 от 1982 г. предвижда тройна система за набиране на административни магистрати, разделена между съдии от РАС и съдии от Държавния съвет.

- Конкурс за съдия в РАС
- Конкурс за държавен съветник
- Правителствено назначение като държавен съветник

Основната идея на законодателя е да приложи принципа на двуинстанционното административно правораздаване чрез комбиниране на конкурса за РАС референта с традиционната, вече съществуваща и все още в сила, като държавен съветник.

В първия случай достъпът до квалификацията на референт, който представлява първото ниво в кариерата на административния магистрат, се определя от преминаване на публичен конкурс въз основа на квалификации и изпити, и в който участието е запазено за субекти, принадлежащи към следните категории:

- служители на публични администрации, за период от най-малко 5 години, на позиции, за достъп до които се изисква диплома по право;
- съдебни магистрати с квалификация минимум три години;
- адвокати и държавни прокурори;
- адвокати с осем години професионален опит;
- районни, провинциални и общински съветници, завършили право, които са изпълнявали тези функции поне пет години.

Магистрат от Държавния съвет

За назначаването за държавен съветник, чл. 19 от Закон № 186/1982 постановява, че наличните позиции се попълват съгласно следните критерии:

а) половината, запазена за директори на РАС, с четири години стаж в квалификацията, които са изразили желание
б) една четвърт, назначена от правителството, което избира между хабилитирани професори по юридически предмети, адвокати, квалифицирани за висшето правосъдие, с петнадесет години трудов стаж ефективно упражняване на професионална дейност, или между генерални или еквивалентни ръководители на министерства, конституционни органи на други публични администрации, както и сред магистрати с квалификация не по-ниска от магистрат в Апелативния съд или еквивалентна;
в) една четвърт, обхващаща кандидати, които са преминали конкурс за квалификация и теоретично-практически изпити, запазена за административни служители от държавната управленска система: административни служители, обикновени служители, военни служители, служители от Сметната палата, държавни адвокати.

Срокове в различните фази на прилаганите процедури и критерии

Председателят на Държавния съвет се назначава измежду съдиите, които ефективно са изпълнявали управленски функции в продължение на поне пет години, с указ на президента на Републиката, по предложение на председателя на Министерския съвет, след резолюция на Министерския съвет, след като изслуша становището на Съвета на президентството.

Държавните съветници и съветниците от РАС, след четиригодишен стаж на съответните длъжности, могат да бъдат назначени, съответно, на длъжностите председател на секция в Държавния съвет или президент на РАС в рамките на свободни места, в зависимост от преценката за пригодност, изразена от Съдебния съвет на административните съдии въз основа на предварително определени критерии, които при всички случаи отчитат способността за ръководна длъжност и старшинството в службата.

Относно длъжностите на председател на секция в Държавния съвет, назначението е запазено за лица, които са служили в Държавния съвет поне две години.

Относно длъжността председател на РАС - отчита се стажът, натрупан в качеството на съветник в районния административен съд.
Държавните съветници и съветниците от РАС, след навършване на четиригодишния стаж на длъжността, получават заплатата, присъща на длъжността магистрат във Върховния съд с по-високи управленски функции.

След четири години стаж на длъжността референт, квалификация за достъп до съдебната власт на РАС и ако няма решение за дисквалификация от страна на Съдебния съвет на административните съдии (CPGA), назначаването за първи референт е достъпно.

След още четири години стаж на длъжността първи референт, съгласно процедура, аналогична на тази за преминаване от референт към първи референт, се постига назначаването за съветник в РАС.

- **ЛИТВА**

Правомощията на Съдебния съвет в процедурите за подбор са разширени (засилени). Съдебният съвет назначава трима членове на състава за подбор на съдии (следва да се отбележи, че преди тази промяна членовете на комисията по подбор бяха назначавани от президента на Република Литва, членове на Съдебния съвет не могат да бъдат назначавани и неговите решения не бяха обвързващи за президента). Освен това Съдебният съвет участва в координацията на процедурата на този състав, одобрен от президента.

Съдебният съвет също така одобрява критериите за подбор на кандидати за съдии и установява процедурите за използване на експерти за оценка на когнитивните характеристики и личните компетенции на кандидатите за вече свободни места или такива, които предстоят да се освободят, за съдии в окръжен съд и за лица, които се стремят към кариера в съдебната система.

Съставът за подбор ще оцени личните и познавателните качества на кандидатите. Ще бъдат привлечени експерти за оценка на персоналните и когнитивните качества, разкриващи готовността на човека да бъде съдия.

Въведен е единен подбор за назначаване на съдии на всички нива, т.е. номинациите за съдии на Върховния съд на Литва също ще бъдат разгледани в стандартната процедура. Съдия от Върховния съд се назначава от Парламента по предложение на президента на Република Литва, а кандидат се избира от регистъра на кандидатите, търсещи съдийска кариера след процес на оценка от комисията по подбор, която включва и членове, назначени от Съдебния съвет, който избира най-добрите кандидати, съгласно критериите за подбор на съдиите, одобрени от Съдебния съвет.

Прилагането на препоръката на GRECO предвижда възможността становището на комисията по подбор да се обжалва пред Върховния съд на Литва: кандидатът, участващ в подбора за заемане на вакантна длъжност или длъжност, която предстои да се ова канти в окръжния съд, има право да подаде жалба пред литовския Върховен съд, относно съществено процесуално нарушение, в рамките на седем дни след публикуването на констатациите на комисията по подбор, когато такива нарушения могат да повлияят на обективната оценка на кандидатите за номинация. Върховният съд на Литва е упълномощен да прекрати назначаването на съдия във въпросния

окръжен съд, като незабавно уведоми кабинета на президента на Република Литва. Тези жалби се разглеждат от състав от трима съдии във Върховния съд на Литва; съставът е длъжен да разгледа жалбата в рамките на тридесет дни от датата й на получаване. В случай на съществени процесуални нарушения при подбора, когато това е повлияло на обективната оценка на кандидатите, Върховният съд на Литва може да възложи на комисията по подбор да преоцени кандидата, подал жалба, или да отмени констатацията на комисията по подбор. В такъв случай, подборът за заемане на вакантна длъжност или длъжност, която предстои да се ovаканти в окръжния съд, се организира отново (член 55, ал. 1 от Закона за съдилищата).

За да се осигури обективен подбор на кандидати за окръжни съдилища, кандидати, търсещи съдийска кариера, съдии, преместени или назначени в друг съд, и оценка на професионалното представяне на съдия, системата за оценяване беше модифицирана и сега включва конкретни възможни оценки за показатели. Бяха определени резултати за оценка на професионалното представяне (качество на работата) на съдиите, на кандидатите, които са преминали съдийския изпит и на лица, освободени от съдийския изпит, както и на кандидати, търсещи съдийска кариера, в очакване на преместване или назначение в друг съд. Общият получен резултат определя мястото на кандидата в класирането, направено от комисията за подбор.

Срокът за периодична оценка на работата на съдията (след първата оценка, която се извършва три години след назначаването му като съдия) беше изменен, за да включва периодична оценка на работата на съдията на всеки седем (преди това - пет) години, докато съдията навърши 64-годишна възраст (преди това не беше определена възрастова граница) (член 91, ал. 2 от Закона за съдилищата).

Беше установено, че в случаите, когато са изминали по-малко от три години от последната периодична или извънредна оценка на работата на съдия, извънредна оценка на работата на съдия, търсещ повишение (кариерно развитие) или назначение за председател на съда или отделението на съда за нов мандат, може да се извърши по негово искане.

- **НОРВЕГИЯ**

Няма добри практики по тази тема. В Норвегия няма кариерно развитие при съдиите като в България. Всеки квалифициран адвокат може да кандидатства, когато е обявено съдийско място. Онези, които са назначени за съдии, обикновено са адвокати с богат опит на средна възраст около 45 години.

- **ПОРТУГАЛИЯ**

Върховният съвет на магистратурата (Conselho Superior da Magistratura) е органът компетентен за управлението и дисциплинарните въпроси по отношение на съдиите от гражданските и наказателните юрисдикции. Гражданският и наказателният съд са независими органи с компетентност да решават спорове, произтичащи от гражданските и наказателните правоотношения.

Висшият съвет на административните и фискалните съдилища е органът компетентен за управлението и дисциплинарните въпроси по отношение на съдиите от административните и фискалните юрисдикции. Административният и фискалният съд

са независими органи с компетентност да решават спорове, произтичащи от административни и данъчни правоотношения.

Служба на Главния прокурор (Procuradoria-Geral da República) е най-висшият орган в прокуратурата и се ръководи от главния прокурор. Включва и Висшия съвет на прокуратурата (Conselho Superior do Ministério Público), който отговаря за назначаването, разпределянето, преместването и повишаването на прокурорите и за предприемането на дисциплинарни действия срещу тях

Както е посочено в португалската конституция, съдиите принадлежат към независим орган - съдилищата.

Обвързани само от закона, съдиите правораздават от името на народа.

Съдиите в съдилищата се ръководят от Конституцията и Устава на съдебните магистрати (Estatuto dos Magistrados Judiciais). В съответствие с йерархията на съответните съдилища има три категории съдии в съдилищата:

- Съдии от Върховния съд (Supremo Tribunal de Justiça), определени като Conselheiros;
- Съдии от апелативните съдилища (Tribunais das Relações), определени като Desembargadores;
- Съдии от първоинстанционните съдилища, определени като Juízes de Direito.

Върховният съвет на магистратурата отговаря за назначаването, разпределението, преместването, повишаването и предприемането на дисциплинарни действия по отношение на съдиите от съдилищата.

Списък с ранга (старшинството) на съдебните магистрати се обнародва ежегодно от Върховния съвет на магистратурата в Официален вестник (Diário da República) и се публикува на уебсайта му. Съдебните магистрати се класират във всяка категория според трудовия стаж, като се посочва длъжността или функцията, която изпълнява, и датата на назначаването.

Достъп до професията (членове 40 до 42 от Устава на съдебните магистрати)

Достъпът до съдийската професия е тристепенен процес, включващ публичен конкурс, курс за теоретично и практическо обучение, проведен в Центъра за съдебни изследвания (Centro de Estudos Judiciários), и стаж. Курсовете и обученията се провеждат в Центъра за съдебни изследвания, съгласно условията на програмата на този Център (Закон № 2/2008, от 14 януари). Ако съдиите завършат успешно и трите етапа, ще бъдат назначени за *Juízes de Direito*.

Съдиите продължават обучението си през цялата си кариера.

Върховният съвет на магистратурата (*Conselho Superior da Magistratura*) извършва редовни проверки в първоинстанционните съдилища. След всяка проверка съдиите се класират по заслуги, като се използват категориите „много добър", „добър с отличие", „добър", „задоволителен" и „слаб". Ако съдия бъде класиран в категорията „слаб", той

ще бъде отстранен от длъжност и ще бъде започнато разследване за оценка на неговата годност за работата.

Достъп до апелативни съдилища (членове 46 до 48 от Статута на съдебните магистрати)

Процедурата за подбор за Апелативния съд, т.е. за второинстанционните съдилища, е конкурс по конспект между първоинстанционните съдии, като преобладава критерият за заслуги. Конкурсът има два етапа: i) определяне на групата от кандидати, които отговарят на условията за повишаване; ii) доклад на журито - докладът се представя за разглеждане от Върховния съвет на магистратурата. Кандидатите винаги могат да обжалват решението на Съвета пред Върховния съд.

Освен ако не е решено друго от Върховния съвет на магистратурата, два пъти повече съдии отколкото са свободните места са приканени да участват в конкурса, класифицирани като „много добри" или „добри с отличие", пропорционално на едно „добър с отличие" за всеки двама „много добри", които имат най-много прослужено време и декларират готовността си да кандидатстват за повишение. Ако няма достатъчно участници, класифицирани като „много добри", се избират „добри с отличие" и обратно.

Класирането се извършва според относителните заслуги на кандидатите, като се вземе предвид цялостната оценка и наред с другото, следните фактори:

а) Предишни класирания;

б) Класиране от квалификационни състезания или курсове за встъпване в съдийска длъжност;

в) Конспект;

г) Други фактори, които показват пригодността на участниците в конкурса за позицията.

Достъп до Върховния съд (членове 50 до 52 от Устава на съдебните магистрати)

Конкурсът за съдия за Върховния съд е отворен за съдии от апелативния съд, заместник-главни прокурори и правни експерти с признати заслуги.

Съдиите от Апелативния съд, които са в горната четвърт на списъка по старшинство и които не декларират, че се отказват от повишение, се считат за необходими кандидати.

Те са доброволни кандидати:

а) заместник-главен прокурор, който поиска това, със стаж, равен или по-дълъг от този на най-младия от гореспоменатите съдии и класиран като много добър или добър с отличие;

б) Юристи по заслуги, които поискат това, с най-малко 30 години професионална дейност изключително или последователно като университетски преподавател или адвокат.

Кандидатите защитават публично тезата си пред жури

Класирането се извършва според относителните заслуги на участниците във всеки клас, като се вземе предвид цялостното оценяване на тезата, с предварително спазване на разпоредбите на следващия параграф и по-специално, като се вземат предвид следните фактори:

а) Предишни класирания;

б) Класиране от квалификационни състезания или курсове за встъпване в съдийски длъжности;

в) Дейност, в областта на криминалистиката или в юридическото образование;

г) Докторантура или съдебна практика;

д) университетска и докторантска програма;

е) Други фактори, които правят кандидатите подходящи за позицията, която трябва да бъде осигурена.

Кандидатите защитават публично своята теза пред жури в съответствие с условията, определени в обявлението за откриване на конкурса.

Разпределението на свободните работни места е както следва:

а) Три от пет свободни места се попълват от съдии от апелативните съдилища;

б) Всяка пета свободна длъжност се запълва от заместник прокурори;

в) Всяка пета свободна длъжност задължително се попълва от юристи с признати заслуги и броят на съдиите, попълнени по този начин, не може да надвишава една пета от правната рамка на съдиите.

➢ СЛОВЕНИЯ

в Република Словения отговорните органи за кариерното развитие на съдиите са Съдебният съвет на Република Словения, за назначаване на съдия на длъжността главен съдия - Националното събрание на Република Словения, а по отношение на повишенията на съдиите, също и съветите по персонала и до известна степен председателя на съда, където съдията изпълнява функцията си.

Съдията може да бъде повишен в кариерата си:

- на по-висока съдебна длъжност (въз основа на конкурс за съдебна длъжност),
- на по-висок ранг на същата съдебна длъжност,

- по отношение на категориите на заплатите (редовни и ускорени),
- на длъжността съветник.

Основата за повишения е оценката на съдебната служба, направена от компетентния съвет по персонала.

Повишението в рамките на класовете на заплата и до длъжността съветник се взема от председателя на съда по предложение на съдията. Повишението в по-високо съдебно звание и ускорено повишение в рамките на заплатите, на длъжността съветник или на по-висок съдебен пост и изключителното повишаване в по-високо съдебно звание се решава от Съдебния съвет по предложение на съдията или председател на съда. Повишението се взема след изпълнение на процедурата за определяне на работата и експертизата на съдията.

Процедурите за публични конкурси за различни съдебни длъжности са регламентирани в Закона за съдебната служба. Ваканционните места се обявяват от Върховния съд на Република Словения в рамките на четиринадесет дни след получаване на мотивираното становище на председателя на съда. Офертата е публикувана в Официален вестник на Република Словения. Тръжният срок за кандидатстване не може да бъде по-кратък от петнадесет дни.

Върховният съд на Република Словения в рамките на пет работни дни след получаване на пълни заявления и доказателства за изпълнение на условията за избор за съдебна длъжност изпраща на председателя на съда, където вакантното място е свободно, всички заявления, които не е отхвърлил. Председателят на съда формира мотивирано становище относно годността на всеки кандидат не по-късно от 20 дни от деня на получаване на тръжния материал, посочен в предходните параграфи. Становището се връчва на кандидата, който може да даде мотивирани коментари в рамките на осем дни след получаване на становището. Не по-късно от осем дни след получаване на коментарите или изтичане на срока, посочен в предходната алинея, председателят на съда формира окончателно становище, което се изпраща на Съдебния съвет с тръжния материал и всички коментари на кандидатът. Председателят на съда може да посочи кои кандидати смята за най-подходящи за попълване на свободното място и да обясни това.

В процеса на подбор Съдебният съвет определя дали кандидатите притежават професионалните знания, личностни черти, умения и способности, необходими за извършване на съдебната служба. Процесът на подбор може да има няколко етапа, така че кандидатите да бъдат постепенно елиминирани. При избора си Съдебният съвет взема предвид писмена документация, но може също да премине тестове за професионални знания, личностни черти, способности и умения, необходими за извършване на съдебната служба, психологически тестове и интервюта с кандидати, които най-добре отговарят на условията и критериите за провеждане на съдебна позиция. Председателят на съда, където свободната длъжност е свободна, може да присъства на интервютата. Трябва да се изготвят протоколи от интервютата с кандидатите и отговорите на кандидата на зададените въпроси. Към протокола е приложен и стенограма от аудиозаписа на интервюто.

Съдебният съвет извършва подбора в рамките на 30 дни след получаване на пълната документация и провеждане на процедурата по предходния параграф на този член. На

всеки етап от процедурата за подбор се води протокол от консултациите и гласуването. При избора на кандидат Съдебният съвет не е обвързан от становището на председателя на съда относно годността на кандидата. Съдебният съвет не е длъжен да избира кандидат, който иначе отговаря на формалните условия за обявената съдебна длъжност.

➢ ФИНЛАНДИЯ

Ако под „кариерно развитие" се има предвид повишаването, тогава Във Финландия длъжностите на съдиите са разделени на различни заплащане, наричани „Т". Когато длъжността на даден съдия се освободи и се обяви, тя винаги се отнася до определена категория на заплащане, например Т11 като съдия от най-ниската степен в районен съд. Така че съдията се назначава не само на съдийската длъжност, но и за определена категория на заплащане.

Ако даден съдия желае да премине към по-висока категория на заплащане, например Т13 като съдия от по-горно ниво в районен съд, той/тя трябва да изчака обявяването на такава свободна позиция и след това да кандидатства за нея. Процедурата за кандидатстване не се различава за тези, които вече заемат съдийска длъжност, и тези, които не заемат. Конкурсът винаги е отворен за всички и всеки може да кандидатства (не само съдии от този съд).

Ако под „кариерно развитие" се има предвид обучението на съдии, тогава:

Отговорност на всеки съдия е да поддържа своите професионални умения. Няма обаче задължителни обучения – от съдията зависи да прецени своите потребности. Това се обсъжда и по време на годишната дискусия между съдията и нейния/неговия ръководител.

Бордът за съдебно обучение, съвместно с Отдела за развитие на Националната съдебна администрация, организира обучения за съдии. Те са безплатни и могат да се посещават предимно през работното време и като част от служебните задължения на съдията

➢ ХЪРВАТИЯ

Държавният съдебен съвет на Република Хърватия (Съветът) назначава съдиите в Република Хърватия. Предпоставки за номиниране на съдии за общински съдилища, търговски съдилища, административни съдилища, окръжни съдилища, Висш съд за простъпки на Република Хърватия, Висш наказателен съд на Република Хърватия, Висш търговски съд на Република Хърватия, Висш административен съд на Република Хърватия и Върховния съд на Република Хърватия се съдържат в член 51 от Закона за Националния съдебен съвет (*ОВ № 116/10, 57/11, 130/11, 13/13, 28 / 13, 82/15, 67/18 и 126/19*). Прилагат се и следните подзаконови актове: *Наредба за оценяване на кандидатите в процедурата за назначаване на съдии от първоинстанционни съдилища, окръжни и висши съдилища* (*ОВ № 8/19*), *Наредба за начина на провеждане и оценка на писмените актове на кандидатите за съдия на Върховния съд на Република Хърватия, които не са съдебни служители, и начина на провеждане и оценка на интервюта на кандидати за съдия на Върховния съд на Република Хърватия* (ОВ № 8/19). За съжаление нямаме официална английска версия на посочения закон и подзаконови актове.

Обявлението за свободни позиции за съдии се публикува от Съвета в „Официален вестник“, а също и по друг начин, ако е необходимо, и съдържа покана до кандидатите да подадат в рамките на определен срок, който не трябва да бъде по-кратък от 15 дни, нито повече от 30 дни, заявление, съдържащо доказателство, че отговарят на предписаните условия за назначаване за съдия, и данни за работата им.

За съдия от първа инстанция може да бъде назначен хърватски гражданин, завършил Държавното училище за съдебни служители, който успешно е преминал последния изпит, и хърватски гражданин, който вече е съдебен служител. Подборът на съдии от първа инстанция се основава на крайните оценки, постигнати от кандидатите в държавното училище и за кандидати, които вече са съдебни служители, въз основа на общия резултат, постигнат при оценката на работата в съдебната служба, и броя точки, получен по време на събеседването. Кандидатите с най-голям брой точки се изпращат на психологически тест от Съвета. За кандидатите с най-голям брой точки, Съветът подава до упълномощената агенция за сигурност и разузнаване искане за извършване на основни проверки за сигурност. Искането се подава за необходимия брой кандидати, които да бъдат назначени за съдии.

Въз основа на доклада за резултата от проверките за сигурност, направени от упълномощен съвет за сигурност и разузнаване, Съветът прави оценка за съществуването на пречки за сигурността.

В случай, че кандидатът откаже да даде одобрение за извършване на проверки за сигурност или по отношение на кандидата се установи съществуването на пречки за сигурността, Съветът подава до упълномощената агенция за сигурност и разузнаване искане за извършване на проверки за сигурност за следващия кандидат, постигнал най-голям брой точки.

За съдия от окръжен съд може да бъде назначен съдебен служител, който е работил като съдебен служител минимум 10 години.

Лице, което е работило като съдебен служител минимум 12 години, може да бъде назначено за съдия на Висшия съд за простъпки на Република Хърватия, Висшия търговски съд на Република Хърватия, Висшия административен съд на Република Хърватия и Висш наказателен съд на Република Хърватия. Лице, което е работило минимум 15 години като съдебен служител, било е същия брой години адвокат, нотариус, университетски преподавател по право, който е издържал съдебния изпит и има минимум 15 години професионален опит след полагане на съдебния изпит и признат адвокат, който е издържал съдебния изпит и има минимум 20 години професионален опит, доказал се чрез професионалната си работа в определена област на правото и чрез публикацията на професионални и научни трудове може да бъде назначен за съдия на Върховния съд на Република Хърватия. Кандидатите за Върховния съд на Република Хърватия, които не са съдебни служители, се проучват от Съвета. Проучването се състои от един или повече документ (и). За кандидати с най-голям брой точки Съветът подава до оторизираната агенция за разузнаване искане за извършване на основни проверки за сигурност. Искането се подава за необходимия брой кандидати, които да бъдат назначени за съдии. Въз основа на доклада за резултата от проверките за сигурност, направени от упълномощен съвет за сигурност и разузнаване, Съветът прави оценка на съществуването на пречки за сигурността. В случай, че кандидатът откаже да даде одобрение за извършване на проверки за

сигурност или по отношение на кандидата се установи съществуването на пречки за сигурността, Съветът подава до упълномощената агенция за сигурност и разузнаване искане за извършване на проверки за сигурност за следващия кандидат, постигнал най-голям брой точки.

Оценката на съдиите е фокусирана върху функционирането на съдилищата, в рамките на което са обхванати и някои аспекти на индивидуалната работа на съдиите, например количествена и качествена оценка на работата на съдиите, изпълнение на предписаната норма и др. В нашата страна съдиите не се оценяват редовно, всяка година. Съществува извънредна оценка, когато се изисква по конкретна причина (повишение, постоянно преместване и назначаване за председател на съда). Критериите за оценка на съдиите са количествена оценка на работата на съдията (напр. въз основа на статистически анализ), изпълнение на предписаната норма (минимален брой решения), спазване на срокове (напр. писане на мотивите на съдебното решение в определеното време), качествена оценка на работата на съдията и други съдийски дейности (професионално обучение на съдията, членство в работни групи за изготвяне на законодателство и др.). Тези критерии са определени в акт, приет от Съвета. Оценката се осигурява от компетентния съдийски съвет (който е длъжен да направи и представи оценката на съдиите най-малко в рамките на 45 дни). В случай на отрицателна оценка няма възможност за повишаване, постоянно преместване на съдии или назначаване на председатели на съдилища

- **УНГАРИЯ**

В Унгария, ако съдиите искат да бъдат повишени в съд от по-горна инстанция, трябва да кандидатстват за длъжността точно както при първоначално назначаване. Местният съдебен съвет на съда класира кандидатите според обективни и субективни точки, дадени на интервюто от Съвета. Назначаването за по-горната инстанция се решава официално от председателя на Националната съдебна служба (или от председателя на Върховния съд), но той може да назначи само класирания кандидат на първо или второ/трето място, което класиране е с одобрението на Националния съдебен съвет

Повишаването на прокурорите се решава с пълната преценка на главния прокурор.

Цялата процедура за кандидатстване е отразена в основния закон относно статута и възнагражденията на съдиите. Процедура вижте по-горе.

Сроковете не са регламентирани. Възможно е също някой да бъде назначен в по-горен съд без никакъв съдебен опит в Унгария.

Изготвено от дирекция „Международна дейност и протокол“ в АВСС

ВЪПРОСНИК
на тема
„Кариерно развитие на магистрати“
изпратен до членовете и наблюдателите на Европейската мрежа на съдебните съвети *(март 2014 г.)*

Англия

В Англия и Уелс, както в момента действащите съдии (и тези, получаващи заплата и тези, получаващи хонорари), така и тези, които все още не са назначени на длъжност съдия, могат да кандидатстват за всяка свободна позиция, обявена от Комисията по съдебните назначения (http://jac.judiciary.gov.uk/), при условие че отговарят на законовите и други изисквания за допустимост за съответната позиция.

По същество, системата не разглежда заемането на съдийска длъжност като кариерно израстване със стандартните перспективи за повишение, каквито например съществуват при държавните служители.

Швеция

Много Ви благодаря за отправените въпроси. За съжаление, поради голямата ни работна натовареност, Швеция няма да има възможност да изпрати отговори.

Норвегия

В Норвегия не съществува вътрешно кариерно израстване на съдиите. За всяка свободна позиция за съдия трябва да се кандидатства поотделно. За обявените свободни позиции могат да кандидатстват всички квалифицирани юристи. Не е необходимо да сте били съдия на окръжно ниво, преди да кандидатствате за поста на съдия в апелативен съд или във Върховния съд.

Шотландия

Висшият съдебен съвет на България помоли за съдействие по въпросите, свързани с кариерното израстване на магистратите в различните държави-членки. ВСС помоли за предоставянето на резюмета относно практиката, свързана с кариерното израстване в отделните държави и по-конкретно информация относно: отговорните органи, сроковете, критериите, процедурите (напр. относно конкурсите) и нормативните актове, регламентиращи съответните процедури.

В Шотландия ситуацията е такава, че не съществува система за кариерно израстване в този смисъл. Професионалните съдии се назначават след придобит юридически стаж.

Съдебният съвет на Шотландия допринесе за работата на проектен екип *Минимални съдебни стандарти* на Европейската мрежа на съдебните съвети и по-конкретно при изготвяне на докладите на проектния екип по темите подбор, назначаване и повишаване, които бяха представени и одобрени от Общите събрания на ЕМСС през 2011 г. и 2012 г. Информация относно тези аспекти на съдебната система на Шотландия беше предоставена в отговор въпросник, на основата на който беше изготвен доклад (Приложение към Доклада на проектен екип *Минимални съдебни стандарти 2010* -

2011). Посоченият доклад, включващ отговорите на въпросника от различните държави, е достъпен на Интернет-страницата на ЕМСС.
По-долу сме Ви предоставили резюме относно условията за назначаване на някои длъжности в Шотландия, което можете да използвате за сведение:
Съдии във Върховния съд по граждански дела на Шотландия и председател на Шотландския поземлен съд
За да може да кандидатства за посочените длъжности, кандидатът следва да притежават следните основни квалификации:
да бъде главен шериф (Шотландия е разделена на 6 района, заради целите на правораздаването, които се наричат шерифства. Във всяко шерифство има главен шериф, който разглежда обжалванията по граждански дела и отговаря за управлението на съдилищата) или шериф (редови съдия в шерифските съдилища), който е заемал съответната длъжност без прекъсване за период от най-малко пет години или
адвокат с петгодишен непрекъснат стаж или
адвокат, който е имал право да се явява по дела пред Върховния съд по граждански дела или пред Върховния съд по наказателни дела без прекъсване за период от най-малко пет години или
Главен шериф, шерифи и шерифи на непълно работно време
Условията, на които следва да отговаря даден кандидат, за да бъде избран за посочените позиции, са описани в Раздел 5 от шотландския Закон за шерифските съдилища от 1971 г. Основно изискване, съгласно Закона, е кандидатът да притежава минимум 10-годишен юридически стаж като адвокат.

Съгласно шотландския Закон за съдебната власт и съдилищата от 2008 г. Съветът по назначенията в съдебната система на Шотландия (наричан по-долу Съветът) ръководи процеса по кандидатстването, оценява кандидатите и прави предложения за назначаване. Съветът може да създаде обща база данни от подходящи кандидати, от които да бъдат избирани и назначавани съдии при наличие на свободни бройки.
Когато е необходимо назначаването на нов съдия, по молба на министрите на Шотландия, Съветът прави предложение до Първия министър на Шотландия. Той, от своя страна, е длъжен да се консултира с председателя на Върховния съд по граждански дела, който е и председател на Върховния съд по наказателни дела (върховен ръководител на съдебната власт в Шотландия) относно всички получени препоръки за назначения на съдии. Едва след това Първият министър може да направи предложение до Кралицата.
Освен професионалните съдии в Шотландия има и около 450 мирови съдии. Мировият съдия е съдебен заседател, който участва в заседания на местни съдилища, разглеждащи наказателни дела за леки престъпления. За да стане съдебен заседател, кандидатът не се нуждае от юридическа подготовка. Мировите съдии са членове на местната общност, които не получават възнаграждение за извършвания от тях труд.
Мировите съдии се назначават по предложение от Консултативните съвети на мировите съдии, съгласно процедури, одобрени от шотландското правителство.

Словакия

Процедура по назначаване на съдии:
Всяка вакантна позиция за съдия се определя от министъра на правосъдието
Всяка вакантна позиция за съдия (освен ако не е заета чрез командироване на съдия от друг съд) следва да се попълни, съгласно правилата на изборната процедура, която се обявява и организира от председателя на съответния съд. Изборната процедура се извършва от изборната комисия. Съществува база данни с кандидати за членове на

изборната комисията, измежду които председателят на съда избира състава й при спазване на следното разпределение (1 от членовете, избрани от парламента; 1 от членовете, избрани от Съдебния съвет; 2 от членовете, избрани от министъра на правосъдието; 1, избран от съвета на съдиите на съответния съд).
Изборната процедура се състои от писмен тест, запознаване с казус и изготвяне на решение по него, превод от чужд език, психологически тест и събеседване.
Кандидатите за съдийска длъжност следва да отговарят на законови изисквания – диплома за завършено висши юридическо образование, минимална възраст от 30 години, пълна юридическа правоспособност, добро здравословно състояние, неподкупност, словашко гражданство, положен изпит за съдия/адвокат/прокурор/нотариус, както и съгласие за назначаване в конкретния съд.
След приключване на изборната процедура председателят на изборната комисия обявява резултатите от нея на Съдебния съвет.
Съдебният съвет взима решение дали да отправи предложение за назначаване на съответния съдия до президента на Република Словакия.
Кандидатът се назначава на свободната позиция за съдия от президента на Република Словакия.

Преместване на съдия в съд от по-горна инстанция
Съдия може да бъде преместен в съд от по-горна инстанция само при наличието на свободна позиция, посочена от министъра на правосъдието, и на основание резултатите от изборната процедура. Съдия може да бъде преместен във второинстанционен съд, единствено ако той/тя има най-малко 10 години юридически стаж. В случай на преместване във Върховния съд има изискване за минимален юридически стаж от 15 години.

Изборната процедура (в случаите на преместване на съдии) включва: превод от чужд език, психологически тест и събеседване (при положение, че неговата/нейната работа е получила оценка „отличен" при атестирането). В случай, че неговата/нейната работа е получила оценка „добър" или „незадоволителен", той/тя следва да положи и писмената част от изпита.
В Словакия свободните позиции за съдии в съдилища от по-горна инстанция могат да бъдат заемани на само от съдии, но и от лица без предишен опит като съдия.

Повишаване в рамките на съда (председател на състав, председател на колегия, председател на "gremium" (орган в рамките на окръжните съдилища)
- председател на състав – тази позиция се заема след провеждането на изборна процедура, състояща се от събеседване и основаваща се на атестацията на съответния съдия.
- председател на "gremium" – избира се за срок от 3 години измежду председателите на състави в рамките на съответния "gremium" Изборът се извършва при тайно гласуване от съдиите от съответния "gremium"
Колегия (орган/отделение) се създава в районните съдилища и във Върховния съд.
- председателите на колегии се избират за период от 3 години измежду председателите на състави в рамките на съответната колегия. Изборът се извършва от съдиите в съответната колегия.

Нормативни актове, регламентиращи кариерното израстване на съдиите:
Закон за съдиите и непрофесионалните съдии (изменен)
Наредба на Министерство на правосъдието относно детайлите, свързани с изборната процедура за съдийските длъжности

Закон за съдилищата (изменен)

Ирландия

1. Съдии

1.1 Критерии за назначаване

В Ирландия подходящ за назначаване като съдия в районен или окръжен съд може да бъде практикуващ юрист (който дава консултации и има право да пледира само в по-нисшите инстанции) или пледиращ адвокат (който има право да пледира във висши съдебни инстанции), който е с не по – малко от десет години опит. Практикуващ юрист или пледиращ адвокат с не по – малко от дванадесет години опит е подходящ за назначаване като съдия във Върховния или Висшия съд при условие, че той или тя са на работа за непрекъснат период от две години, непосредствено след назначаването им.

Няма възрастови ограничения, ако кандидатът е практикуващ юрист или пледиращ адвокат, по отношение на изискванията за годините натрупан опит.

Кандидатите също така трябва да удостоверят пред министъра на правосъдието, равенството и отбраната, че са уредили данъчните си въпроси съгласно разпоредбите на раздел 22 от стандартите в Закона за държавната служба от 2001 г., изм. раздел 53 от Гражданското право (Закон за допълнителните разпоредби) от 2008 г. Съгласно разпоредбите на раздел 22 (1) на Консултативния съвет за назначения в съдебната власт се забранява да препоръчва лице за държавна служба, освен ако лицето не е предоставило на Съвета:

„(а) документ за платени данъци, който е бил издаден на лицето за не повече от 18 месеца преди датата на препоръката, и
(б) законова декларация изготвена от лицето, не по – късно от 3 месеца преди тази дата в смисъл, че по време на изготвянето на декларацията лицето е със най – добрите за него или нея познания и убеждение, съгласно задълженията посочени в подраздел (1) от раздел 25, и че нищо в подраздел (2) от същия раздел не пречи за издаването на документ за платени данъци от него или нея."

1.2. Назначаване на съдии

В Ирландия органът, който отговаря за изготвянето на списък с подходящи кандидати за назначаване в съдебната система, е Консултативният съвет за назначения в съдебната власт. Разпоредбите на раздел 13 от Закона за съдилищата и съдебните служители от 1995 г. предвиждат създаването на същия Съвет с цел „определяне на лицата и информиране на правителството за пригодността на тези лица за назначаване на съдебна служба".

Съществува Интернет страница на Консултативния съвет за назначения в съдебната власт, която е със свободен достъп, на която се публикуват обяви за свободни работни места в съдебната система и чрез която обществеността може да се запознае с ролята на Консултативния съвет.
Консултативният съвет за назначения в съдебната власт се състои от следните членове: председателят на Съвета, който е настоящият председател на Върховния съд, председателят на Висшия съд, председателят на окръжния съд, председателят на

районния съд, Главният прокурор (който е и съветник на правителството по правни въпроси), номиниран юрист, номиниран пледиращ адвокат и не повече от трима души, определени от министъра на правосъдието, равенството и отбраната, които имат подходящи познания или опит.

Консултативният съвет изготвя списък с най – малко 7 кандидати, когато е възможно, които се считат за подходящи за съответната съдебна длъжност, и го представя на министъра на правосъдието, равенството и отбраната. Съветът не оценява кандидатите, както и не препоръчва за назначаване своите членове, с изключение на главния прокурор, който трябва да се оттегли от всички обсъждания на Съвета, които са свързани с това, дали е подходящ/а за заемане на съответната съдебна длъжност.

Процесът по разглеждане на кандидатите и предоставянето на имената им на министъра е следният:

„ Министърът следва да даде съгласието си на председателя на Консултативния съвет с искане за препоръки по отношение на съдебните длъжности.

От своя страна председателят информира секретаря на Съвета, който стартира съответните процедури за провеждане на заседание.

Секретарят може да поиска обявите да бъдат публикувани в някои от националните вестници, в раздел „съобщения" на Интернет страницата на Консултативния съвет, в Съдебния дневник (на Интернет страницата на съдилищата), на Интернет страницата на Правното общество (представителен орган на юристите) и на Адвокатската колегия (представителен орган на пледиращите адвокати), за да бъдат достъпни за кандидатстващите.

Датата на заседанието се съгласува с всички членове на Консултативния съвет, за да могат да участват всички.

Преди провеждането на заседанието секретарят предоставя на всеки от членовете на Съвета папка с копия от всички кандидатури за съответната съдебна длъжност. Съветът заседава, обсъжда всички кандидатури и взема решение кои от кандидатите препоръчва на министъра.

След провеждането на заседанието секретарят се свързва с управителните органи на Адвокатската колегия и Правното общество на Ирландия с молба да удостоверят, че кандидатите, които Съветът предлага за препоръчване, са в добри отношения с организацията, в която членуват, и че са практикуващи юристи или пледиращи адвокати, които отговарят на законовите изисквания за заемане на съответната съдебна длъжност.

При получаването на отговор от страна на Адвокатската колегия и Правното общество председателят се свързва с министъра, за да го информира за всички лица, които са кандидатствали за обявеното работно място/работни места и прилага списък с кандидатите, които Съветът препоръчва.

Правителството има право да препоръча на министъра лице за назначаване на дадена длъжност от президента, без предварително да е обсъждано препоръчването му с Консултативния съвет."

Съгласно разпоредбите на раздел 16(7)(b) от Закона от 1995 г. изм. раздел 8 от Закона за съдилищата и съдебните служители Съветът не може да препоръчва лице на министъра, освен ако е на мнение, че в работата си като юрист или пледиращ адвокат лицето показва нива на компетентност и достойнство, подходящи и отговарящи на изискванията за назначаване на съответната длъжност.

При назначаване на служители във Върховния или Висшия съд Съветът трябва да гарантира, че лицето притежава необходимите познания за вземане на решения и има необходимите знания и опит за практиката и процедурите съответно във Върховния и Висшия съд. По – конкретно в разпоредбите на изм. раздел 16(7)(b)(ii) от Закона за съдилищата и съдебните служители от 1995 г. се предвижда, че Съветът може също така да вземе под внимание естеството и обема на работа на лицето по отношение на водените от него или нея производства във Върховния или Висшия съд, независимо дали изпълнява функциите на адвокат или адвокат – юридически съветник по такива производства или е в качеството си и на двете. Кандидатите също така трябва да са подходящи за назначаване по отношение на своя характер и темперамент и по отношение на други качества.

В годишния доклад на Консултативния съвет за назначения в съдебната власт от 2012 г. се посочва, че в резултат на препоръките за адвокатите, Консултативният съвет приема изискванията в него като минимален стандарт. Според Съвета, за да бъде препоръчано дадено лице, то трябва да притежава тези качества, но едновременно с това само притежаването им не е достатъчно условие лицето да бъде препоръчано.

Съгласно разпоредбите на раздел 19 от Закона за съдилищата и съдебните служители от 1995 г. кандидатите се ангажират писмено, че ако бъдат назначени на съдебна служба, ще участват в курсове за обучение или квалификация, ако това бъде поискано от председателя на Върховния съд или председателя съда, в който кандидатът е назначен.

Съгласно разпоредбите на раздел 16 от Закона за съдилищата и съдебните служители от 1995 г. лице, което желае кандидатурата му за работа да бъде разгледана, трябва писмено да информира Консултативния съвет и да му предостави необходимата информация, за да може Съветът да разгледа годността на това лице за изпълнение на съдебна служба, както и да предостави информация за своето образование, професионални квалификации, придобит опит и характер. За да помогнат на Съвета в тази връзка, от кандидатите се изисква да попълнят подробен формуляр, който включва въпроси, свързани с тяхната практика, професионални квалификации, образование, характер и т.н., както и да опишат накратко във формуляра за кандидатстване защо смятат, че са подходящи за заемането на съдебна длъжност.

Разпоредбите на раздел 16 не се прилагат, когато правителството предлага на президента да определи лице за заемане на съдебна служба, което в момента е съдия във Висшия, районния или окръжния съд или което отговаря на условията за заемане на длъжност във Върховния или Висшия съд съгласно разпоредбите на изм. раздел 5 (Допълнителни разпоредби) от Закона за съдилищата от 1961 г.

Съгласно разпоредбите на чл. 35.1 от Конституцията на Ирландия съдиите формално се назначават от президента на Ирландия, който е държавен глава и им предоставя служебен печат при назначаването.

1.3. Кариерно развитие

В Ирландия съществува възможност за преместване на съдии от един орган на съдебната власт в друг, както и възможност за назначаване на съдии като председатели на съдилища. Назначаването на служба на председателя на Върховния съд и председателите на Висшия, окръжния и районния съд се урежда от разпоредбите на раздел 23 от Закона за съдилищата и съдебните служители от 1995 г. За да бъдат назначени, е необходимо към момента съдиите да са на работа, като трябва да се вземат предвид техните квалификации и пригодност за заемане на длъжността. Консултативният съвет за назначения в съдебната власт не участва в този процес. Назначаването се извършва от правителството след консултация с Главния прокурор. Правителството може да реши да запълни вакантно място в съд от по – долна инстанция, което е предвидено в разпоредбите на раздел 17 от Закона за съдилищата и съдебните служители от 1995 г. Това наскоро се случи, след като се откриха две вакантни позиции във Върховния съд и двама съдии от Висшия съд бяха назначени за заемането им.

Алтернативно Консултативният съвет за назначения в съдебната власт може да обяви вакантна позиция за съд от по – горна инстанция и да привлече подходящи за позицията квалифицирани адвокати като кандидати за работа, както е описано в 1.2. по – горе.

1.4. Назначаване на специализирани съдии в окръжния съд

Наскоро в Ирландия бяха назначени специализирани съдии по несъстоятелността. Разпоредбите на раздел 17(2) от Закона за съдилищата от 1961 г. (Допълнителни разпоредби) изм. раздел 5 от Закона за съдилищата и съдебните служители от 2002 г. уреждат квалифицирането на съдии в окръжния съд, както следва:

„(2) Лице, което е практикуващ юрист или пледиращ адвокат и практикува от поне 10 години, е квалифицирано да бъде назначено за съдия от окръжния съд.

(2A) Съдия от районния съд е квалифициран да бъде назначен за съдия от окръжния съд.

(2B) Областен деловодител, който е работил не по – малко от 10 години като пледиращ адвокат или юрист, преди той/тя да бъде назначен като областен деловодител е квалифициран да бъде назначен като съдия в окръжния съд"

В разпоредбите на част 6 от Закона за личната несъстоятелност от 2012 г. са описани компетенциите на специализираните съдии по несъстоятелността. Функциите, правомощията и компетенциите на специализираните съдии в окръжния съд се уреждат от разпоредбите на раздел 26A от Закона за допълните разпоредби за съдилищата от 1961 г., доб. раздел 189 в Закона за личната несъстоятелност от 2012 г. Тези функции, правомощия и компетенции са ограничени от възложените такива съгласно разпоредбите на раздел 189 от Закона за личната несъстоятелност от 2012 г.

Раздел 17 (Допълни разпоредби) от Закона за съдилищата от 1961 г. беше допълнително изменен в раздел 188 от Закона за личната несъстоятелност от 2012 г., за да се осигури възможност за назначаване на специализирани съдии в окръжния съд. Това е уредено в подраздел 4, както следва:

„(4) Всяко едно от следващите лица е квалифицирано да бъде назначено като специализиран съдия в окръжния съд:

(a) лице, което до момента работи като областен деловодител и изпълнява непрекъснато тази длъжност не по – малко от 2 години и
(b) съгласно подраздел (5) –

(i) лице, което за времето си на служба като практикуващ пледиращ адвокат или практикуващ юрист изпълнява службата си за не по – малко от 10 години, и
(ii) съдия от окръжния съд."

Съгласно разпоредбите на раздел 191 от Закона за личната несъстоятелност от 2012 г. и въведения нов подраздел 10(А) в Закона за съдилищата и съдебните служители от 2002 г., броят на специализираните съдии в окръжния съд не може да бъде повече от 8.

Бяха проведени номинации за шестима съдии съгласно списъка с препоръчаните кандидати на Консултативния съвет за назначения в съдебната власт, в който бяха разгледани кандидатурите на 9 кандидати за позициите.

Разпоредбите на раздел 19(А) от Закона за съдилищата и съдебните служители от 1995 г., доб. раздел 192 от Закона за личната несъстоятелност от 2012 г., уреждат обучението и квалификацията, които е необходимо да притежава специализиран съдия от окръжния съд. Специализираните съдии се задължават да преминат през курс или курсове за обучение и квалификация, ако това бъде поискано от върховния съдия или председателя на окръжния съд.

Италия

Висш магистратски съвет
Служба за проучвания и документация)

1. Въведение
Преди да насочим вниманието си към въпросите, съдържащи се във Въпросника, би било полезно да разгледаме различните етапи на придобиване на квалификация за работа в съдебната система, т.е. в Колегията на италианските съдии и магистрати и в Общественото обвинение, в съответствие с националното законодателство.

В Глава IV, Раздел I от Конституцията на Италия, посветена на съдебната власт, недвусмислено се казва, че съдебната система представлява отделен и самостоятелен орган, независим от всички останали власти (Чл. 104 от Конституцията).

В допълнение, основният закон на страната постановява, че Обществениият обвинител се ползва с определени неизменни гаранции по силата на устройствените разпоредби на Съдебната система (Чл. 107 алинея 4 от Конституцията).

В Чл. 4 от Кралски указ № 12/1941 (набор от общи разпоредби, регулиращи Съдебната власт) се казва, че Съдебната система, в допълнение към съдии на всички равнища, включва също така и магистрати от Общественото обвинение (Прокуратурата).

Конституцията възлага на Висшия магистратски съвет (Consiglio Superiore della Magistratura, по-нататък в текста: ВМС, или Съветът) конкретната задача да гарантира самостоятелността на всички представители на Съдебната власт, независимо дали са съдии или магистрати в Прокуратурата. На практика това означава, че Съветът отговаря за цялостната уредба, отнасяща се до трудово-правните отношения, назначенията, преместванията, повишенията и дисциплинарните процедури, откривани по отношение на съдиите и прокурорите (Чл. 105 от Конституцията).

Горното изложение пояснява факта, че според системата за разделение на властите, постановена от Конституцията, италианската съдебна система включва както съдиите, така и магистратите от Общественото обвинение. От тук следва, че ВМС, като изборен орган, две трети от чийто състав се избира от колегията на редовите съдии, а останалата една трета от Парламента, включва както съдии, така и магистрати от Прокуратурата. Този орган, в качеството си на върховен орган на съдебната власт, е призован също така да ръководи всички магистрати, независимо от тяхната функция, дали на следователи или на съдии.

С оглед на горното, следните констатации са еднакво приложими по отношение както на съдии, така и на магистрати в Общественото обвинение:

2. *Кариерно развитие*
Кариерното израстване е едно и също за съдии и прокурори.
Реформата на съдебната система по смисъла на Парламентарен указ № 160/2006, изменен със Закон № 111/2007, предвижда всички магистрати – съдии и прокурори – да се атестират по веднъж на всеки четири години, докато преминат седма професионална атестация, след 28 години стаж в системата.

Тези периодични атестации акцентират върху принципа, че професионализмът на съдии и прокурори, в различните им кариерни профили, следва да бъде подлаган на редовна и задълбочена оценка през цялата им професионална кариера.

Изхождайки от презумпцията, че независимостта, безпристрастността и балансираността на магистрата са задължителни условия за правилното изпълнение на съдебните му функции, тези професионални атестации си отнасят най-вече до ~~*професионалния капацитет, трудоспособността, усърдието и отдадеността на работата*~~ на атестираното лице.

Индикаторите, използвани при атестирането на съдии и прокурори, са: познаване на правната материя, владеене на похватите, използвани в различните сектори на съдебната власт; резултатите от съдебните решения, постановени на последващите инстанции на съдопроизводството; количеството и качеството на произнесените присъди; спазване на сроковете за написване и постановяване на съдебни актове; степента на участие в, и действителният принос към правилното функциониране на службата (дали магистратът е на разположение за смяна на колеги; честота на участие в курсове за повишаване на квалификацията; принос към решаване на организационни проблеми и т.н.).

По-конкретно, реформата предвижда определяне на усреднени стандарти за приключване на съдебни дела, с които да се съпоставя дейността на всеки отделен съдия или прокурор.

С оглед запазване на самостоятелността и независимостта на съдии и прокурори, в никакъв случай атестацията не може да се отклонява от закона, прилаган към индивидуалните оценки.

При събирането на информация, необходима за извършване на професионална атестация, особена важност се придава на докладите, написани от ръководителите на съдебните звена.

ВМС извършва професионална атестация въз основа на становищата на Висшия магистратски съвет и на събраната документация. Съветът формулира благоприятна професионална атестация на съдии и прокурори, получили оценка „да" по всички от гореизложените критерии. В този случай, съдията или прокурорът получава професионална атестация, съответстваща на старшинството на заемания пост.

Оценка „незадоволителен" се дава, когато са налице слабости или пропуски по отношение на един или повече от горните критерии.

Оценка „слаб" се дава при наличието на сериозни слабости или пропуски по отношение на повече от един от горните критерии.

Законът предвижда конкретни последици, професионални и материални, при „незадоволителна" или „слаба" оценка от атестирането; по-конкретно, след двукратна неблагоприятна оценка, законът предвижда въпросният съдия или прокурор да бъде освободен от служба в системата. Със свое окръжно писмо от 4 октомври 2007 г., с последвали изменения, ВМС прилага закона и определя критериите, източниците на информация и параметрите на оценяване, които да служат като насоки за провежданите на четири години професионални атестации.

Полша

Полската национална школа за съдии и обществени обвинители е създадена по силата на Чл. 1 от Закона от 23.01.2009 г. относно Полската национална школа за съдии и обществени обвинители. Основни задачи на Националната школа са предоставянето на първоначално обучение на съдии и прокурори с цел придобиване на необходимите познания от обучаемите и практическата им подготовка за заемане на постовете съдия, прокурор, стажант-прокурор, помощник-съдия и съдебен администратор.

В допълнение, задачите на Полската национална школа за съдии и обществени обвинители включват обучение и професионално развитие на съдии, прокурори, стажант-съдии и стажант-прокурори с оглед разширяване на техните професионални познания и умения.
а) Общото обучение в Школата трае 12 месеца (Чл. 25). По силата на Чл. 26 от Закона, необходимите условия за завършване на общия профил на обучение са получаване на положителни кредити от всички изпити и учебни стажове, обхванати в програмата за обучение. Всяко лице, завършило общия профил на обучение, може да кандидатства за продължаване на обучението си по специалност съдия или прокурор. Ръководителят на Националната школа взима решение за приемането на обучаеми в съдийски или прокурорски профил според мястото на лицето в списъка на кандидатстващите, до запълване на свободните места в двата профила.
б) Обучението по специалност съдия трае 54 месеца. През тридесетия месец от курса на обучение, обучаемите полагат изпит за съдии (Чл. 31). Необходимите условия, за да

бъде допуснат обучаемият до изпита за съдии, са да е получил положителни кредити на всички изпити и учебни стажове, обхванати в програмата на обучение. При успешното полагане на изпита за съдия, Ръководителят на Националната школа насочва обучаемия да изкара учебния стаж като помощник-съдия и съдебен администратор. При приключване на учебния стаж, Ръководителят на Националната школа връчва на обучаемия диплом, потвърждаващ успешното завършване на обучението за съдия.
в) Обучението по специалност прокурор трае 30 месеца. През последните месеци от обучението, обучаемите полагат изпит за прокурори. Необходимите условия, за да бъде допуснат обучаемият до изпита за прокурори, са да е получил положителни кредити на всички изпити и учебните стажове, обхванати в програмата на обучение.

Обучаемият е длъжен да участва в учебните занятия, учебните и служебните стажове, включени в програмата за обучение, както и да работи самостоятелно за разширяване на познанията и практическите си умения, предвидени по програмата. В допълнение, задълженията на обучаемия включват полагане на изпитите и тестовете на предвидените в програмата на обучение дати, спазване на правилника за вътрешен ред на Националната школа, изпълняване на заповедите и указанията на Ръководителя на Националната школа (Чл. 39). Неспазването на което и да било от горните задължения може да се счита за сериозно нарушение и да доведе до заличаване на обучаемия от списъка на кандидатстващите за съответната длъжност.

Едно от изискванията за назначаване на длъжност съдия в Окръжен съд е успешното полагане от кандидата на изпита за съдия или прокурор. Както бе подчертано и преди, условието за допускане на кандидата до изпитите за съдия или прокурор е да е получил положителни кредити на всички изпити и стажове, обхванати в учебната програма.

Като съдия в окръжен съд може да бъде назначено лице, завършило успешно общия курс на обучение в Националната школа за съдии и обществени обвинители и положило съответните изпити, и заемало в течение на не по-малко от пет години длъжността съдебен администратор.
Като съдия в окръжен съд може да бъде назначено и лице, завършило успешно общия курс на обучение в Националната школа за съдии и обществени обвинители и положило съответните изпити, и заемало в течение на не по-малко от шест години длъжността помощник-съдия.

В допълнение, следва да се подчертае (с което отговаряме и на другия въпрос), че един съдия е длъжен да работи за непрестанно повишаване на професионалната си квалификация, което включва участие в обучения и други форми на професионално развитие.

В отговор на въпроса относно документите, въз основа на които се извършва атестирането на кандидатите за заемане на съдийска длъжност, следва да се подчертае, че изискванията, на които трябва да отговаря кандидатът за такава длъжност (напр., наред с останалото, възраст, гражданство, изискуем образователен ценз, стаж на определени длъжности), са посочени в следните закони: Закон за системата на гражданските съдилища, Закон за системата на военните съдилища и Закон за системата на административните съдилища.

Условията, на които трябва да отговаря лицето, заемащо съдийска длъжност, определени в горепосочените закони, са минимални, предварителни и необходими, за да може лицето да кандидатства за длъжността.

В случай, обаче, че се явят няколко кандидати (или дори само един) за една и съща длъжност, налице е очевидна необходимост от прилагане на допълнителни условия (критерии), позволяващи да се подбере най-добрият кандидат измежду лицата, отговарящи на предварителните изисквания (или да се прецени дали единственият кандидат притежава необходимите правни умения, дали е постигнал добри резултати в работата си и т.н.).

По отношение на въпроса за състава на комисията по подбора на кандидати, следва да се подчертае, че кандидатите се атестират на няколко пъти от различни органи. Всяка овакантена длъжност се обявява незабавно от Министъра на правосъдието в „Монитор Полски" [*официалния вестник на правителството на Република Полша*]. Всяко лице, удовлетворяващо условията за заемане на съдийска длъжност, може да кандидатства за една от овакантените длъжности в срок до един месец след обявяването й. Кандидатурата за съдийска длъжност следва да се подаде до компетентния председател на районния съд или на апелативния съд, който, след като се убеди, че кандидатът отговаря на изискванията за заемане на длъжността, представя кандидата на компетентната съдийска колегия, заедно с оценка на доказаните от него квалификации, като определя срок, в който общото събрание на колегията, на което да се представи кандидатурата, заедно със становището на колегията относно кандидата. Общото събрание на съдийската колегия в съответния съд оценява кандидатурите посредством гласуване и впоследствие ги предава на председателя на компетентния окръжен съд, като посочва гласовете, получени от всеки кандидат. Председателят предава оценените кандидатури на Националния съдебен съвет към Министъра на правосъдието. Министърът на правосъдието също има право да представи кандидатура пред Националния съдебен съвет. Министърът се консултира относно кандидатите с Върховния командващ на полицията, след което представя кандидатурите пред Националния съдебен съвет с аргументирано становище по всяка кандидатура, като предава и информацията, получена от Върховния командващ на полицията. Гореуказаната процедура се прилага съответно при административните съдилища, и в ограничен обхват – при военните съдилища.

Процедурата продължава в Националния съдебен съвет, който представя на Президента на Република Полша номинациите за назначаване на съдии на вакантните длъжности.
Процедурата в Националния съдебен съвет протича, както следва: материалите по отделните кандидатури се подготвят за разглеждане на пленарно заседание в екипи от по 3 до 5 члена на Съвета, подбрани от Председателя. Всеки екип излъчва говорител по конкретните случаи. В екипа не могат да членуват съдии от съда, за който се отнася случаят, нито от съдебния окръг, в който се намира въпросният съд. Говорителят излага фактите по случая пред членовете на екипа и представя съдържанието на становището, с което да излезе екипът.

Най-напред екипът преценява дали материалите по случая са достатъчни, за да излезе със становище, и ако не са, докладва в съответния смисъл пред Председателя, който разпорежда тяхното допълване. Посочва се подробно посоката, в която следва да се допълнят материалите в подкрепа на кандидатурата. Ако Председателят не споделя становището на екипа, той поставя случая на обсъждане от Съвета. Ако материалите в подкрепа на кандидатурата бъдат преценени като пълни, екипът излиза със становище

те да бъдат разгледани по същество. Решението на екипа се взима с мнозинство; при равен брой гласове, за решаващ се приема гласът на говорителя.

След гласуването се изготвя протокол, който включва списък на имената на членовете на екип, с посочване на говорителя, темата и датата на заседанието, съдържанието на възприетото становище и подписите на членовете на екипа.

Ако е налице основателна причина, при поискване от екипа или по своя лична инициатива, Председателят поканва участника в процедурата, председателя на компетентния съд, съдебния инспектор или друг съдия на дискусия в официалното седалище на Съвета. В поканата, след съгласуване с екипа, Председателят посочва датата, мястото и темата на срещата. Дискусията се ръководи от членовете на екипа, от Председателя или от посочено от него лице. Председателят има право, по своя инициатива или по молба на Съвета, да покани упоменатите по-горе лица на пленарно заседание на Съвета.

Националният съдебен съвет приема решени по конкретни въпроси след задълбочено разглеждане на всички факти по случая, въз основа на наличната документация и на обясненията на участниците в процедурата. Съветът не разглежда факти, подлежащи на защита като поверителна информация, ако не са разкрити пред Съвета съобразно изискванията на закона.

Конкретни въпроси за обсъждане, включени в дневния ред, се представят на пленарно заседание от говорителя на екипа или от посочен от него заместник. Говорителят излага сбито фактите по случая, включително обстоятелства, които са от съществена важност за приемане на решение от Съвета, представя становището на екипа по темата и отговаря на въпроси от членове на Съвета, насочени към попълване на информацията от доклада и аргументиране на изложеното становище.

При наличие на основателна причина, Съветът може да изиска допълване на материалите по случая.

По въпроса за психологическите тестове, следва да се посочи, че при първо кандидатстване за длъжност в съдебната система, следва да се представят медицински свидетелства за общо здравословно състояние и за психическо здраве. Право да издава такива свидетелства има правоспособен психолог, вписан в регистъра при Войводското полицейско управление, с поне 5 години трудов стаж, от които поне 3 години е работил като психолог.

Словения

Закон за съдебната система на Словения

Раздел 3

Повишение на съдии

Член 24

При постъпване на служба в съдебната система, съдиите получават право на повишение в съответствие с условията по настоящия Закон.

Повишенията включват увеличения в размера на заплащането в рамките на категориите възнаграждение за определени съдийски длъжности, повишение на по-висока съдийска длъжност и повишение в ранг старши съдия.

Решенията за повишаване в рамките на едни и същи категории на възнаграждение и в ранг старши съдия се взимат от Председателя на съда по предложение на съдията, като се отчитат критериите по смисъла на Чл. 28 ал. 1 от настоящия Закон. Решенията за повишение в по-висока съдийска длъжност и ускореното повишение на заплащането в рамките на определени категории на възнаграждение, включително в ранг старши съдия или в по-висока съдийска длъжност, или по изключение в по-високо съдийско звание, се взимат от Съдебния съвет по предложение на съдията или на Председателя на съда. Повишението се извършва след определяне степента на справяне с работата и професионалния опит и познания на съдията.

Ако преди взимането на решение за повишение в заплащането се изисква оценка на работата на съдията, решението за повишение се отлага до приключване на процедурата по оценяване.

Повишението на по-висока съдийска длъжност се извършва в съответствие с изискванията на Глава II, Раздел 2 от настоящия Закон.
Чл. 25

Съдията има право да обжалва решението за преместване или назначение на съдийска длъжност, в съдийско звание или на длъжност старши съдия, или зачисляването му в дадена категория възнаграждение, в осемдневен срок от получаването му.
Съдебният съвет се произнася по обжалваното решение по смисъла на предходната алинея с мнозинство от две трети от състава си.
Чл. 26

Съдиите в местните, окръжните или апелативните съдилища се повишават в по-висока категория възнаграждение на всеки три години в съответствие с разпоредбите на настоящия Закон, освен ако не се установи, че за периода на оценяване на работата съдията не е изпълнил условията за повишение, или ако не бъде взето решение в този смисъл от Дисциплинарния трибунал, което не подлежи на обжалване.
Чл. 27

Съдиите могат да бъдат повишавани в следващата по-висока длъжност в йерархията (съдия в окръжен съд, съдия във апелативен съд, съдия във Върховния съд).
Съдиите могат да бъдат повишавани в длъжност след второто повишение в по-висока категория възнаграждение на същата длъжност, освен ако в настоящия Закон не е предвидени друго.

Длъжността старши съдия може да бъде присвоена на съдия от апелативния съд при третото повишение в по-висока категория възнаграждение на същата съдийска длъжност, освен ако в настоящия Закон не е предвидени друго. Рангът старши съдия може да бъде присвоен на съдия във Върховния съд след девет години заемане на тази длъжност, ако се установи при атестацията, че съдията отговаря на условията за повишение, освен ако в настоящия Закон не е предвидено друго.
Рангът старши съдия може да бъде присвоен на съдия от местен или окръжен съд при първото му повишение след навършване на 45 години, ако се установи при атестацията, че съдията отговаря на условията за ускорено повишение.

Раздел 4
Критерии за подбор и повишение на съдии
процедура на атестиране на работата им

Чл. 28

При подбора на кандидати за работа в съдебната система и взимането на решения за тяхното повишаване, Съдебният съвет е длъжен да подхожда в съответствие с критериите, определени по настоящия Закон, за определяне дали кандидатът притежава професионалните познания и способности за изпълнение на задълженията на съдийската служба или дали отговаря на условията за повишение.
Съветите по кадровата политика също са длъжни да спазват критериите, посочени в предходната алинея.

Чл. 29

Атестирането на служителите в съдебната система се извършва с оглед на следните критерии:
1. Професионални познания, при което особено се отчита професионалната дейност на съдията, на наличието на специализация и следдипломна подготовка, както и доброто му име в професионалните среди;
2. Трудоспособността на съдията, при което особено се отчита на съотношението между действителния и очаквания обем на извършената работа като съдия, дали съдията насрочва и води непрекъснато съдебни дела, дали постановява навреме съдебните си решения и прилага своевременно постановените правни мерки;
3. Способността му за решаване на правни проблеми, при което се обръща особено внимание на равнището на коректност и законосъобразност на взетите решения, най-вече по отношение на постановени процедури по правна защита, и дали съдията отчита в работата си добрите съдебни практики и неговата способност да решава сложни и заплетени казуси;
4. Извършената работа по елиминиране и предотвратяване натрупването на изостанали и висящи дела, особено чрез гледане на делата по реда на тяхното завеждане, като се отчита броят на разпределените дела, както и съотношението между приключените дела, определени като висящи, и броя на всички приключени дела, съотношението между броя на приключените спешни дела, определени като висящи, и броя на всички приключени спешни дела, както и броя на сключените извънсъдебни споразумения;
5. Опазване на доброто име на съдията и съда, установени по начина на водене на производствата, стила на комуникация със страните и с други лица, запазването на независимостта, безпристрастността, надеждността и почтеността на съдията, по неговото поведение в служебна среда и извън нея;
6. Способността за устна и писмена комуникация, установено по протоколите от гледаните дела, съставените съдебни решения и професионалните действия на съдията;
7. Поемането на допълнителна работа при изпълнение на задълженията на съдийската длъжност, в рамките на програми за наставничество, участие в обучение, включително професионално, изготвяне на правилници и извършване на други изискващи сили и умения професионални задачи;
8. Отношение към колегите в съдебната система;
9. Способността да изпълнява управленски функции, ако бъде назначен на ръководна длъжност, установена по резултатите в областта на възложените му отговорности.

Атестацията на съдиите в съдебната система трябва да съдържа подробни данни за изпълнението на всички критерии, посочени в предишната алинея.
Чл. 30

Критериите, посочени в предишния член, следва да се прилагат, с леки изменения според обстоятелствата, и при кандидатстване за първоначално назначение в съдебната система.
Чл. 31

Съветът по кадровата политика провежда атестация на съдиите в съдебната система на всеки три години, като е длъжен да проведе атестация преди изтичане на тригодишния срок по искане на Съдебния съвет, на председателя на съда или на висшестоящия съд, или на самия съдия.
Атестация се провежда ежегодно на съдии в съдебната система до навършване на три години стаж в системата.

Атестацията се извършва на основата на информация от личното кадрово досие на съдията, както и на друга информация по изпълнението на критериите, посочени в Чл. 29 от настоящия Закон. При изготвяне на атестацията, за установяване изпълнението на критериите по точка 2 и точка 6 от алинея 1 на Чл. 29, се прави преглед на преписките от делата, разпределени на съдията, и съдебните решения по тях.

Личното кадрово досие на съдията се води от кабинета на председателя на съда, където служи съдията, а личното кадрово досие на председателя на съда се води от кабинета на председателя на непосредствено висшестоящия съд. При преместване на съдията в друг съд, личното му кадрово досие се предава на председателя на съответния съд.
По нареждане на председателя на съда, председателя на висшестоящия съд, съвета по кадровата политика или по молба на съдията, всичката информация, имаща отношение към изготвяне на атестацията, се вписва в личното кадрово досие на съдията. Съдията титуляр на личното досие се информира незабавно за подробностите по всякакви вписвания в него.
Информацията от личното кадрово досие на съдията може да се разглежда само от лицата и органите, посочени в предишната алинея, от дисциплинарния обвинител и дисциплинарните трибунали на първа и втора инстанция, при изпълнение на дадените им правомощия по силата на настоящия Закон, както и на закона за устройството и компетенциите на съдилищата. Съдиите имат право да се запознават с личните си кадрови досиета.
Чл. 32

Съветът по кадровата политика използва данните от атестацията, за да установи дали даден съдия:
1. е неподходящ за заемане на длъжност в съдебната система;
2. не отговаря на условията за повишение;
3. отговаря на условията за повишение;
4. отговаря на условията за ускорено повишение;
5. отговаря на условията за повишение, по изключение, в по-висок съдийски ранг.
Оценката по т. 4 по-горе се издава, ако съветът по кадрова политика установи, че съдията удовлетворява всички критерии по Чл. 29 ал. 1 от настоящия Закон, притежава по-високи от средните професионални познания, работоспособност и способности за

решаване на правни въпроси и се справя над средното равнище с премахване и предотвратяване на натрупването на изостанали и висящи дела (т. 1-4 от Чл. 29 ал. 1).
Оценката по т. 5 по-горе се издава, ако съветът по кадрова политика установи, че съдията притежава над средните показатели при удовлетворяване на всички критерии по Чл. 29 ал. 1 от настоящия Закон, проявява изключителни професионални познания, изключителна работоспособност и изключителни способности за решаване на правни въпроси и се справя изключително успешно с премахване и предотвратяване на натрупването на изостанали и висящи дела (т. 1-4 от Чл. 29 ал. 1). .

Чл. 33

Ако при атестацията се окаже, че съдията е неподходящ за заемане на длъжност в съдебната система, мандатът му като такъв ще бъде прекратен.
Оценката по предишната алинея се представя на Съдебния съвет за утвърждаване, преди да влезе в сила.

Чл. 34

Ако при атестацията се окаже, че съдията не отговаря на условията за повишение, той не може да бъде назначаван на по-висока длъжност в съдебната система, нито да бъде произвеждан в старши съдия, нито да преминава в по-висока категория на трудово възнаграждение, докато не бъде установено при последваща атестация, че удовлетворява условията за повишение.
Ако по смисъла на настоящия Закон не са налице пречки за повишение, или ако при атестацията се окаже, че съдията удовлетворява условията за повишение, председателят на съда го прехвърля в по-висока категория на трудово възнаграждение или го повишава в ранг старши съдия.

Ако при атестацията се окаже, че съдията удовлетворява условията за ускорено повишение, то съдията:
- бива повишен в следващата по-висока категория на трудово възнаграждение спрямо онази, в която би бил повишен по смисъла на Чл. 26 от настоящия Закон;
- може да бъде повишен на по-висока длъжност в съдебната система още след първото си повишение в по-висока категория на възнаграждение, независимо от разпоредбите на Чл. 10, 11 и 12 и Чл. 27 ал. 1 от настоящия Закон;
- бива повишен в длъжност старши съдия във висшестоящия съд още след второто повишение в по-висока категория на възнаграждение, или на длъжност старши съдия в местен или окръжен съд в съответствие с Чл. 27 ал. 4 от настоящия Закон.
Съдия във Върховния съд може да бъде повишен в ранг старши съдия след шест години заемане на съдийска длъжност във Върховния съд, ако при атестацията се установи, че съдията удовлетворява условията за ускорено повишение.
Чл 34.а

Един съдия може да бъде повишен направо в по-висока длъжност (съдия от окръжния, апелативния или Върховния съд) при наличие на особени основания за това. Решението за повишението му се взима Съдебния съвет по предложение на съвета за кадрова политика, компетентен да извърши атестация на съдията.
Независимо от разпоредбите по предходната алинея, по изключение повишаването в длъжност съдия във Върховния съд може да стане с решение на Народното събрание по предложение на Съдебния съвет.

Особени основания за това са налице, ако при атестацията на съдията се окаже, че удовлетворява условията за повишение по изключение в по-висока съдийска длъжност.

Независимо от разпоредбата на ал. 1 от настоящия член, старши съдия в местния или в окръжния съд с един и същ съдийски ранг може да бъде повишен направо в по-висока длъжност, ако са изминали поне три години от назначаването му на длъжността старши съдия и ако при атестацията се окаже, че съдията удовлетворява условията за ускорено повишение. При такова повишение, най-високият ранг, който може да получи, е съдия в апелативния съд, докато на същата съдийска длъжност не може да бъде назначен за съдия в апелативния съд.

В съответствие със Закона за съдилищата, на един съдия по смисъла на предходната алинея по принцип се възлага по годишен работен график да гледа дела по неотложни въпроси, да извършва допълнителна дейност като наставник успоредно с изпълнението на служебните си задължения, или да бъде назначен в съд от по-висока инстанция, съответстваща на ранга му.

Чл. 34.b

Съдиите, повишени в ранг или длъжност, попадат в категория на възнаграждение по смисъла на Чл. 45 от настоящия Закон, или в категория на възнаграждение, която е с една степен по-висока от онази, в която са били преди повишението.
Съдия, повишен в длъжност старши съдия, се категоризира в категория на възнаграждение, съответстваща на старша съдийска длъжност спрямо съответния съдийски ранг.
Чл. 35

Съветът по кадровата политика на апелативния съд провежда атестация за съдии в местните и окръжните съдилища, изпълняващи съдийски функции в местни или окръжни съдилища в съответната юрисдикция на апелативния съд, както и на съдии, назначени в апелативния съд.
Съветът по кадрова политика към Върховния съд на Република Словения провежда атестацията на съдии, кандидати за съдии в апелативния съд и във Върховния съд.
Съветът по кадрова политика към Върховния съд на Република Словения провежда атестацията на съдии, назначени на работа в Конституционния съд на Република Словения, Върховния съд на Република Словения, експертните служби към Съдебния съвет, учебния център и Министерството на правосъдието, в сътрудничество с ръководителите на тези органи.

Раздел 1

Освобождаване от длъжност и уволнение на съдии

Чл. 74
Съдия се освобождава от длъжност в съответствие със закона:
1. ако не положи клетва в срок до 60 дни след избирането му на длъжност съдия, освен ако неполагането на клетва не се дължи на фактори извън неговия контрол;
2. ако загуби гражданство на Република Словения;
3. ако загуби по здравословни причини способността си да изпълнява своите съдийски задължения;

4. при подаване на оставка в писмено заявление, изпратено до Съдебния съвет от председателя на съда;
5. при закриване на съда и ако съдията няма гаранции, че може да продължи да изпълнява съдийските си функции в друг съд;
6. ако приеме да бъде назначен на длъжност, започне да изпълнява дейност, встъпи в трудово-правни отношения или въпреки наложена забрана извършва трудова дейност, несъвместима със заеманата съдийска длъжност (Чл. 41, Чл. 42 ал. 3 и Чл. 43 ал 3);
7. ако при атестацията се окаже, че е негоден за изпълнение функции като съдия (Чл. 33);
8. ако по отношение на съдията е обявена дисциплинарна санкция или е освободен от длъжност.
Съдиите биват освобождавани от длъжност при излизане в пенсия, но не по-късно от навършване на 70-годишна възраст.
Посочените основания по т. 1 от предходната алинея се смятат за възникнали 60 дни след избирането на съдията на съдийска длъжност; основанията по т. 2, 3 и 8 на предходната алинея – в деня на взимане на окончателно решение от съответния орган; основанията по т. 5 от предходната алинея – в деня, когато съдът прекрати работа; основанията по т. 7 от предходната алинея – в деня, когато Съдебният съвет утвърди атестацията; а основанията по горната алинея – в края на годината, когато съдията е навършил пенсионна възраст.
По т. 4 от алинея 1 на настоящия член, съдията се освобождава от длъжност 60 дни след получаване на заявлението му за напускане в Съдебния съвет; а по т. 6, ал. 1 от настоящия член – считано от деня, в който е започнал работа или е поел длъжността, несъвместима със заеманата съдийска длъжност.

Сърбия

В Република Сърбия всички разпоредби, свързани с кариерното израстване отнасящите се до оценяване работата на съдиите, са част от Закона за съдии.

Според този закон, всички съдии имат правото и задължението да се включват в инициативи за повишаване на професионалното им образование и обучение за сметка на Република Сърбия. Обучението на съдиите е структурирано придобиване и развиване на теоретични и практически знания и умения, необходими за независимо, професионално и ефективното изпълнение на служебните задължения от страна на съдията.
Редовно се оценява работата на всички съдии и председатели на съдилища.

При оценяване дейността на съдиите и председателите на съдилища, се разглеждат всички аспекти на тяхната работа. Това оценяване е от основно значение при предстоящи избори, както и за провеждането на задължителните за съдиите обучения и за освобождаването им от длъжност.

Оценяването се извършва въз основа на публикувани, обективни и единни критерии и стандарти, в рамките на единна процедура, осигуряваща участието на съдията и председателя на съд, чиято работа се оценява. Критериите, стандартите и процедурата за оценка на работата се определят от Висшия съдебен съвет.

Работна група на Висшия съдебен съвет разработва Проект на Правилник за критериите, стандартите и процедурите за оценяване работата на съдиите и председателите на съдилищата. След финализирането на документа, работната група ще изпрати окончателния текст на Проекта на Правилник за разглеждане и одобрение.

Съгласно Закона за съдиите, комисии на Висшия съдебен съвет оценяват работата на съдиите и председателите на съдилищата. Комисиите се състоят от трима членове. В комисиите съдии от по-висока инстанция оценяват работата на съдии и председатели на съдилища от по-ниска инстанция.
Комисия от трима членове, назначени от Висшия съдебен съвет измежду съдиите от Върховния касационен съд, разглежда жалбите, свързани с оценяването. Решенията на тази комисия могат да бъдат обжалване в рамките на административна процедура пред Административен съд.

Работата на съдиите с мандат и на председателите на съдилища се оценява регулярно, веднъж на всеки три години, а на съдиите след тяхното първоначално назначаване - веднъж годишно. По изключение и въз основа на решение на Висшия съдебен съвет, работата на даден съдия може да бъде оценявана и извън графика.
Справянето с работата на съдиите се класифицира по следния начин: "изключително успешно се справя със съдийската професия ", "успешно се справя със съдийската професия " и "не отговаря на изискванията за справяне с работата". Справянето с работата на председателите на съдилища се класифицира по следния начин: "изключително успешно справяне със служебните задължения като председател на съд", "успешно справяне със служебните задължения като председател на съд" и " не се справя със служебните задължения като председател на съд".

Получената от съдията или председателя на съд оценка за справяне с работата се вписва в неговото/нейното досие. Поставената оценка може да бъде обжалвана пред Висшия съдебен съвет в петнадесет дневен срок от датата на обявяване на мотивираното решение за оценяване.

Що се отнася до ограниченията, едно от дисциплинарните наказания, предвидени в Закона за съдиите, е забрана за кариерно израстване за период до три години.

Изготвено от дирекция „Международна дейност и протокол“ в ВСС

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ВИСШ СЪДЕБЕН СЪВЕТ

ИЗВЛЕЧЕНИЕ
от протокол № **29**
от дистанционното заседание чрез видеоконферентна връзка на Пленума на Висшия съдебен съвет,
проведено на **26 ноември 2020 г.**

ДОПЪЛНИТЕЛНИ ТОЧКИ

8. ОТНОСНО: Протокол № 5/12.10.2020 г. и Решение № 4/12.10.2020 г. на Общото събрание на Съвета за партньорство към ВСС

ПЛЕНУМЪТ НА ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ
Р Е Ш И:

8.1. ПРИЕМА ЗА СВЕДЕНИЕ Протокол № 5/12.10.2020 г., на Общото събрание на Съвета за партньорство към ВСС.

8.2. ПРИЕМА ЗА СВЕДЕНИЕ Решение № 4/12.10.2020 г. по Протокол № 5/12.10.2020 г., с което е прието следното:

.....

- предложение за промяна в разпоредбата на чл. 33, ал. 2 от Наредбата относно предвиждане на възможности и за електронно дистанционно подаване на заявление за участие във вътрешните конкурси, както и за подаване по пощата, чрез добавяне на модул в интернет страницата на ВСС, като на всеки магистрат се предостави парола за достъп и/или ползване на електронен подпис и за проучване опита на сходни страни относно кариерното развитие на магистратите, като проучването се възложи на дирекция „Международна дейност и протокол";

.....

8.2.2. ВЪЗЛАГА на дирекция „Международна дейност и протокол" да направи проучване на опита на други правни системи относно правилата за кариерно развитие на магистратите.

.....

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВАЩ: /п/ Боян Магдалинчев

Вярно с оригинала,
Ст. специалист:

В. Тесовска

ВТ/